



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianae, 1661

De Maioritate Et Obedientia. Titvlvs VIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62953](#)

autocitate quarum huiusmodi ecclesias, personatus, vel dignitates obtinent, si quas habent, necnon & titulos ecclesiarum, dignitatem vel personatum corundem, intrat corpus pro facti qualitate ipsorum ordinariorum modicandum, arbitrio, ordinarius ipsis, vel iis, quem vel quos ad hoc duxerint deputandos, exhibere procent. De processibus habendis, ut per his exhibitis, propositis & productis, redditu abique mora dispendio per scripta publica confidencia super his, fedem Apostolicam certiori.

DE MAIORITATE ET OBE-
DIENTIA.

TITULUS VIII.

CAP. I.

Omnes Christi fideles de megestate salutis subfunt Romano Pao-
riflesque uestrum gladium habet, & omnes iudicant, a nemine au-
tem judicantur. Haec tamen extravagans Regem Fratrum, & regu-
colas non amplius subiecti ecclesiæ Romanae, quam prius erant: us
gatis ï. de privati mori.

Bonifacius VIII.

VNAM sanctam ecclesiam catholicam & ipsam Apostolicam urgente fide credere cogimus & finem tenere. Nosque hanc sumiter credimus & similienter confitemur: extra quam nec satis est, nec re- amissio peccatorum. Sponso in Cantico a proclamante: *Via est columba mea, perfecta mea.* Vna est mater sua, electa genetrix sua, que unum corpus mysticum representat, coquus caput Christi: Christi vero Deus. In qua unus Dominus una Fides, unus Baptisma. Vna nemppe fuit diluvii tempore arca Noe, unam ecclesiam prefigurans, qua in uno cubito consummata, unum (Noe videlicet) gubernatorium habuit & rectorem, extra quam omnia substantia super terram legimus fulledelet. Hanc autem veneramus & anteemus, dicente Domino ipso Propheta: *Eritis arcanae Deus animam meam, & de manu canis unicam meam: pro anima enim, id est, pro se ipso capite simul oravit & corpore, quod corpus unicam scilicet ecclesiam nominavit, propter sponsi fidei sacramentorum & charitatis ecclesie emittat.* Hæc est unita & illa Domini inconclusa, que scilicet non fuit sed forte provenit. *Igitur Ecclesia unus & unica, unum corpus, unum caput, non due capita, quasi monstrum: Christus videlicet & Christi vicarius Petrus, Petri successor, dicente Domino ipso Petro, *Pax: oves meas, inquit, & generaliter non singulariter has vel illas, per quod communis ibi intelligitur universus.* Sive ergo gradus sive alii se dicant, Petru quisque successoribus non esse commisso, fateatur necesse se de oibis Christi non esse: dicente Domino in Iohanne: *Vnam e ovile & unicam eis pastorem.* In hac iesusque potestatibus duos esse gladios, spiralem videlicet & temporalem, evangelicis dictis instruuntur. Nam dicentibus Apostoli: *Ecclesie gladii duo ha-*
bit ecclesie feliciter, cum Apotholi loquerentur, non re-
spondit Dominus nimis esse, sed sat. Ceteri qui in po-
*testate Petri temporalem gladium esse negat, male ver-
ham attendit Domini profectus. Convertite gladium eum in vaginam. Verus ergo est in potestate ec-
clesie, ipsarum feliciter gladius & materialis. Sed is quidem pro ecclesia, illi vero ab ecclesia exercendum. Illi sacerdotis, is manus Regum & militum, sed ad numerum & patientiam factoris. Oportet autem gladium esse sub gladio, & temporalem auctoritatem spirituali subiecti potestatibus. Nam dicuntur Apostolus: Non ergo potestas nisi a Deo: quia si uero sunt, a Deo ordinata sunt: non autem ordinata silent, nisi gladius eius lib-**

gladio, & tanquam inferior reducetur per alium im-
prema. Nam secundum B. Dionysium, Lex dominica
est, infinita per media in supremâ redit. Non ergo secun-
dum ordinem universi omnia aquæ & terra, & inveni-
entur infima per media, & inferiora per superiores & in-
dinem reducuntur. Spiritus lemnitatem & dignitatem
terrenam quamlibet præcelere posse, non
opere tanquam clarissimos fratres, quoniam spiritus im-
portia antecellant. Quod etiam exercituum mis-
sione, & benedictione, & sanctificatione, ex ipsius potes-
tate acceptance, ex plenum rectum gubernationem dimi-
nuta inueniuntur. Nam veritas certa, spiritus pos-
tulas terrenam potestem infinitum habet, & potest: bona
non fuerit: sic de ecclesia & ecclesiastica potest
verificatur vaticinidum Hieronimi: *Eccœ a cunctis
hodie super gentes & regna: & excedens, quia superius
foris est deviat terrena potest, judicibus a potest:*
foris illi: sed deviat (piratis minor, a lio aperte).
Si vero suprema a solo Deo, non ab homine potest:
car: relinquit Apofolos, *Spiritus homo non potest com-
plicari a nemine iudicatur.* Exhortat hereticos
(& fidati si horum, & exercitatu per homines potest:
humana, sed potius divina, ore divino dicens, potest:
fuisse successoribus in ipso quem confusa fuit per
faveris b. &c. Quicunque igitur huic potest: & non
potest ordinatus restitutus, dei ordinatione refutat, potest:
cet: Manichaeus singulare esse principia, quod in aliis
iusticium iudicamus: quia (relinquit & Moysi) non principia,
sed in principio certum Deus crevit deus.
Portio subtile Romano Pontifici omni auctoritate
declaramus, & iuramus, declaramus & promissio-
nem effice de necessitate fatus. Dat Lateranensis
catus nostri Anno 3.

CAP. II.

*Predicti non defrauerunt, prefectoribus inveniuntur: ne
se ad curiam venirent, inde recederent deinceps, faro: statu-
tus isti & receptantes illos, excommunicantes.*

Joannes XXII.

Ver predicti predicatorum incepit discutere primi & fini-
plicatus simulacionibus obvia, & dicitur ad Curia:
Et vicarium indeveni, religiosum tempore constitua,
non immixti arguenda, sicut reverentiam filiorum la-
etitas, lucem puritas, firmosque mentis opem proba-
fus, ut sum vita mundi, fama clari, predicatorum nullus
ut exemplo. Verum qui a plurimis questionibus &
discutioribus habet affectus, ed vano proprie, hunc non
dixerimus periculis temerari: quod (relinquit & Moysi)
sanctis auctoribus diffinisci habuit, ut mem-
ori a suis fedibus partes se transeant: Quintus &
dom Apofolicanus clauso, nobis novis nec obstat:
eo quod venerant, venisse, taurasse, daturasse
currit: nos ne racentibus nobis non praefici possimus:
de moribus invaleat, dum providet credimus, quod in-
catum, sicutum, quod impunit. Omnipotens propter
superioribus prælatis fab' oblatione omni habet
inhibemus, ne abique rationabilis causa intercedat
vel alia, extra suam evitans & discretae distinc-
tum (mutatis habituibus) limites indutus inveni-
rant. Inhibemus etiam ne qui Episcoporum de curia-
rum iporum latenter (preferentibus habuit excep-
to) venientes ad curiam, deinceps (Romani Pontificis)
preferentati optinetibus, vel latenter ab eo credentes
centia non obstante) recedant. Si omni homi
rum & superiorum humilitate nostra ambo inveni-
tradicatores extiterint, & absque plus somnis re-
cederent licentia concedit, conque non obstat
eadem, nemon il qui scienter receperit, inveni-

a. Cantab. 2. b. Paftr. 2. c. Ioh. 17. d. Ioh. 27.

e. Ioh. 10. f. Matth. 26. g. Rom. 13.

ad confidim eisdem Romano Pontifici, vel aliqui per quem hoc ipsum ad eis crediderint deduci notitiam, non sufficiat curvari (etiam si episcopali, archiepiscopali, purissimis vel quavis alia dignitate præstulgeant) eos excommunicationis sententia immodum.

CAP. III.

Prelati ad curiam non debet more noctua latenter venire, ne ad finem papali licentia recedere: alia infideles iudicantur, & semper excommunicatio ligatur.

Iohannes XXII.

Etsi debeat quoslibet subdituum curam exercere possit, & per omnia velut lucis filios ambulare; hoc principiis ab ipsi exigitur, qui constituti per altius votum dignitatem ut in specula, circa commissas sibi plena palmona summa & custodiam partes implice tenentes, & tota ipsi laudabilium operum exemplo lucere.

Ad nostrum fane pervenit auditum, quod nonnulli pontifices prædicti dignitate, gregum suorum custodiare negligunt, & absidentes lucem, tamquam filii tenebrarum, non reverent se ab oculum suorum cura, mercenarii, non tempore longo subducere, & pontifici dignitatem non erubescunt vagari per devia sub habitibus immodestis, & contemptu de exhibendo patribus & suorum honoris percepto, sic abjecti & indecori interduci ad fedem. Apolloniacum clauicula declinare praefidunt, ut more nocturno, cuius intutum nos illuminat, lux etiatis, de dislatentes, horis tenebrarum, quos suis subiectis conformari desiderant, visitant, fuos eis evocantes conspicuimus, & compitantes forsan illius obsecratores & alios peccatores, & denunciantur ab aliis notabili sedis prædicti contemptu, reuectam tam confusa, quam debita, non exhibita Romano Pontifici, & ab ipso petitam licentia non obtenta) receperunt. Non igitur & ipsius sedis honor in hac parte, quisque, ac talium insolentias sine imponere cupientis de leuitate nostrorum confitio, generali prohibemus, ita, ne ex cetero præstalique fine ful superioris latitudinis pro negotiis ecclesiæ libi commixta, extra suam diuicium audeat pernoctare, sicut stantibus, ut quaque Pontificis ad Romanam curiam venientem papalem primatus vifiter, ad Papam (si hoc patiatur tempore opportunitatis) iuratur, ac resercentiam confundit & debitam exhibitorum eidem, nullatenus recessilia curia, nisi ab ipso super hoc petita licentia & obtinata. Quid & Iesus a quoquam super his fuerit, attenuatum, nonquicunque prelates, quamvis etiam patribus dignitate diligentes, haec fidei accidentes, & ab illis (a predictis) recedentes, noncum quilibet alios, qui tales apud sedem ipsam receptate presumperint, nisi talis receptione huiusmodi eidem Romano Pontifici supplicaverint adventum illorum, decernimus, eisdem infidelitatis incurrere, ac excommunicationis sententia subiaceat. Nulli ergo &c.

DE TREVGA ET PACE.

TITVLVS IX.

CAP. I.

Ex istis Papa volenti disorditario ex pragmatica sanctione subiungit, ordinariis regni Francie ad conferenda beneficia & gratias concedit. Facultatem concedens lex gratias filii restituit. Beneficia Cardinalium & eorum qui Cardinali sunt familiare in regno Francie concessit, sive diplomatis in siglo ad certum tempore referuntur. De beneficiis primoverendum quid fieri debeat ostendit. Causa beneficii in persona iustitia velut partibus terminata, ex qua si non definita (non in sua causa) vera appellari. Quid de causis in causa pendebit faciendum si narratur. Se autem eadem causa in diversis casis, diversi respectibus traditam, quoniam patitur mutanda sit, dicere restatur. Taxas beneficiorum editis è Ioanne

XXII, servandas consistit. Tandem tempus ponit, insta quid: ultro accipisci & servari. Etsi autem quod huiusmodi concordat, tamen iuri communis & decretu Confusat. & Bafitum contraria, non sunt effluvia formae.

Sixtus IV.

A d universalis ecclesiæ regimini divina dispensante clementia vocatis, inter alia pro communione populorum votiva dilectione mihi occurrit præstantius, quiam exulta inter personas ecclesiasticas (principis tenebrarum altitia) discordiarum sombra per nostræ sollicitudinis occurrsum protinus extingueatur (ut cuiusvis altercationis salubriter evulvis seminibus) pacis & tranquillitatis dulcedinem inter creditos nobis populos (divina nobis afflita grata) imponere & conservare valeamus. Cupientes itaque ut suscitare retrocessit temporibus discordia (propter dolor) in regno Francie, Delphinatu, aliisque terris & dominis charissimi in Hispania, filii nostri Ludovicus Francorum Regis illustris, inter nonnullas ex eisdem personas, occasione cuiusdam coniunctionis, quæ in eodem regno diutius inolevit, quæ persona predicta pragmaticam sanctionem vocant, ea si (quod abit) majora sombra fumeret, damna pariter & gravatoria scandala, periculaque subfrequenter, fine debito claudatur, & totaliter fecundatur. Autoritate Apostolica in certa scientia de fratribus nostrorum conilio omnibus & singulis prælatis & aliis personis ecclesiasticis regni, Delphinatus, terrarum & dominiorum corundem, ad quos dignitatem, aliorumque beneficiorum ecclesiasticorum, terrarum & dominiorum corundem collatio, provisio, præsentatio, electio, seu curia alia dispositio pertinet: de quibusvis dignitatibus, perficitibus, administrationibus, officiis, canoniciis, & præbendis, nec non aliis beneficis ecclesiasticis, cum cura & fine cura, feclaribus & regularibus, ad eorum collationem, provisorem, præsentationem, electiōnem, seu quanvis aliam dispositionem pertinente, que deinceps in Februario, Aprilio, Junio, Augosto, Octobris & Decembri mensibus futuris, perpetuis temporibus vacare contigerit (dummodo dispositioni Apollonica ex aliqua generali referentia in corpore juris clausa, aut per aliam ex constitutionibus foliicum recordationem Benedicti XIII, qui incipit, Ad regimen aut Iohannis XXII, Romanorum Pontificum prædecessorum, nostrorum, qui incipit, Exercibilis, seu constitutions & regulas cancellarie Apostolice per nos super hoc editas relevatas generaliter non existant) penitus ac si aliquis a fide Apostolica, vel ejus legatis expectativa litera non emanasset, liberè disponendi facultatem concedimus per praesentes. Et quia isti summi Pontifices præcesserunt, nostri confieverunt le in concessionibus gratiarum expeditariatum a personis benemeritis exhibere liberaliter, nostris intentionis existit concedere in regno, Delphinatu, terris & dominis regni huiusmodi, ultra gratias expectativas per nos in eisdem regno, Delphinatu, terris & dominis concessas (quibus in aliquo præjudicio non intendimus per praesentes, quaque in suo robore permanente volumus) lex personis idoneis regnicolis, sex alias gratias expectativas ad qualibet collationem, provisorem, præsentationem, seu quanvis aliam dispositionem signoru ex prælatis & aliis personis prædictis. Ex quibusquidem sex gratias, duæ gratias expectativas concedentur duobus clericis regnicolis idoneis, pro quibus Rex ipse, & charissima in Christo filia nostra Regina, ac dilectus filius nobilis vir Delphinus Vienensis, nec non magistri & presidentes ac alii officiari, in aliquo ex parlamento Regis epistola regni nobis super hoc unanimiter supplicabant, qui duo nominati per Regem

a Gratias expeditivas, & mandata de providingo nomine amplius concessi decrevut Cœc. Trid. Sess. 24. de refor. c. 19.

Nnn